

Koahlı Hastalarda Uyku Bozukluklarının Deęerlendirilmesi

¹Yeşim Güzey Aras, ¹Belma Doęan Güngen, ²Adil Can Güngen, ²Yusuf Aydemir

¹Sakarya Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi Nöroloji Kliniđi, Sakarya

²Sakarya Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi Göğüs Hastalıkları Kliniđi, Sakarya

Özet: Kronik obstrüktif akciğer hastalığı (KOAH) yeryüzünde 600 milyondan fazla insanı etkileyen ve ölüm nedenleri arasında dördüncü sırada olan bir hastalıktır. Uyku bozuklukları KOAH hastalarında sık görülmekle birlikte en sık uykuya dalma, uykuyu sürdürme ve gündüz uykululuğu saptanmaktadır. Bu çalışmanın amacı KOAH hastalığının uyku üzerindeki etkilerini göstermektir.

Yöntem: Bu prospektif çalışmaya 40 ile 90 yaş arası 29 KOAH hastası ile 26 sağlıklı gönüllü alındı. Hastaların demografik özellikleri, sigara içimleri ve uyku kaliteleri değerlendirildi. Uyku kalitesi için Pittsburg uyku kalite indeksi (PUKİ) kullanıldı. Hastalara 0 ile 21 arasında puan verildi ve 5'in üzerinde puan alanlar uyku kalitesi kötü olarak değerlendirildi.

Bulgular: KOAH hastalarının ortalama yaşı 64.5 ± 8.3 iken kontrol grubunda 60.6 ± 10.9 idi ve ortalama hastalık süresi 7.6 ± 5.6 idi. Ortalama sigara içim süresi 1.9 ± 0.1 yıl idi. KOAH hastalarında kontrol grubuna göre PUKİ total puanında, alışılmış uyku etkinliği, uyku bozukluğu ve gündüz işlev bozukluğu alt gruplarında istatistiksel olarak anlamlı fark saptandı (sırasıyla $p:0.002$, $p:0.012$, $p:0.001$, $p:0.004$). Ancak uyku ilacı kullanımı, öznel uyku kalitesi, uyku latansı ve uyku süresinde istatistiksel olarak anlamlı fark saptanmadı. (sırasıyla $p:0.117$, $p:0.085$, $p:0.119$, $p:0.9$) Tablo 1. KOAH KONTROL pSayı 29 27 Ortalama yaş 64.5 ± 8.3 60.6 ± 10.9 Ortalama hastalık süresi 7.6 ± 5.6 Ortalama sigara içim miktarı 1.9 ± 0.1 PUKİ toplam puanı 5.7 ± 4.9 2.7 ± 2.7 0.002 Öznel uyku kalitesi 0.9 ± 0.9 0.8 ± 0.7 0.117 Uyku latansı 1.0 ± 1.2 0.5 ± 0.8 0.085 Uyku süresi 0.6 ± 0.9 0.3 ± 0.4 0.119 Alışılmış uyku etkinliği 1 ± 0.8 0.4 ± 0.6 0.012 Uyku bozukluğu 1.4 ± 1.2 0.4 ± 0.5 0.001 Uyku ilacı kullanımı 0.1 ± 0.4 0.1 ± 0.03 0.119 Gündüz uyku işlev bozukluğu 0.4 ± 0.7 0.0 ± 0.0 0.004

Sonuçlar: KOAH hastalarının yaklaşık %50'sinde uyku latansında uzama gündüz uyku bozukluğu ve günüçinde uykululuk görülür. Daha önce yapılan bir çalışmada KOAH'lı hastalarda uyku kalitesinde azalma, uyku latansında uzama, uyku süresinde azalma ve PUKİ toplam puanında düşme saptanmıştır. Bizim çalışmamızda literatür ile uyumlu olarak PUKİ total puanında, alışılmış uyku etkinliği, uyku bozukluğu ve gündüz uyku işlev bozukluğu alt gruplarında istatistiksel olarak anlamlı fark saptandı.